

Minevik ja tulevik

Däljavõtteid, Haridusdirektor Dr. H. Mäe raadiokõnest 18. okt. 1941.

„Meie rahvas elab siin maal juba üle 2000 aasta. Meie ajalugu on täis sündmusi, iga tolli meie maad on niisutatud verega. Meie maapinnal käis võitlus ida ja lääne vahel, meie rahvast hävitati ja viidi vangi. Meie maad rüüstati, kuid ikka jälle algas meie rahvas elujõuliselt uut elu ja sõjahaavad paranesid väga pea. Palju kordi on meie rahvas peaaegu hävinenud, kuid ta on kasvanud uuesti. Viimase 200 aastaga võimaldas rahu meie rahva arvu kasvada üle 1 miljoni.

Siis algas meie iseseisvus. Teist valikut meil ei olnud. Ei olnud ühtegi riiki sel silmapilgul, kellega minna koos, ei olnud teist teed, kui võidelda oma olemasolu eest Vabadussõjas, kus ähvardas kommunism ja Venemaa meid täiesti hävitada. Meie rahvas näitas elujõudu ja elutahet. Meie võitsime Vabadussõja ja meie saime iseseisvaks riigiks. Meie rahvas oli aga liig väike iseseisva riigi jaoks, meil puudus majanduslik kandejõud, meil puudus poliitiline võim, me olime vaid olude sunnil tekkinud riik, milles peagi hakkas ilmnema väikerahva nõrkus, nimelt üksikute perekondade ja kildkondade domineerimine.

Meie rahva varandust hakkasidki meie iseseisvuse aja esimestest päevadest peale ekspluateerima nii sise- kui ka välismaised perekonnad ja kildkonnad, visates pealegi Eestit faktorina vaekausile suurpoliitika tegemisel. Need juhid rahva hulgast, kes olid tekkinud rahvana suuremal hädajal võitluses kommunistide vastu, need juhid, kes juhtisid Vabadusvõitlust, lükati kõrvale osavate isikute ja kildkondade poolt.

Eestkätt püüti kaotada seda rahva üksimeelt, mis oli tekkinud Vabadussõjas. Hakati õhutama klassivaenu erakondade läbi ja see läks isegi miikaugele, et üks erakonnaestest, Eenpalu, ähvardas:

VIIMASEID SÕJATEATEID

Timošenko ja Vorošilov tagandatud. Saksa vägede pealetung kogu rindel jätkub

Saksa ja Soome ringhäälingute kaudu saadud andmeil Saksa väed on viimaste päevade jooksul Moskva välise kaitseliine edelast ja läänest laial rindel läbi murdnud. Saksa rünnakväed on tunginud kohati juba 60 kilomeetrit Moskva. Linna sõjalistele eesmärkidele on tehtud tõhusaid õhurünnakuid nii päeval kui öösel. Moskva elanikkond on paanikas. Valitsusasutised evakueeruvad.

Peterburi rajoonis vaenlane on jälle teinud väljatungikatseid piiratud rõngast, kuid tulemusteta. Kroonlinna laevastik on niivõrd kannatanud Saksa tule läbi, et ta ei suuda enam teetada maaväge.

Krimmle on alanud pealetung.

Saksa vägede edasitung Donbassi rajoonis jätkub. Harkovi vastu on alanud rünnakud.

Timošenko ja Vorošilov tagandatud

Londoni raadio teate põhjal on Nõukogude rinde keskksektori ülemjuhataja Timošenko oma kohalt tagandatud. Tema asemele olevat ülemjuhatajaks nimetatud kindral Grigori Sukov, kes „Pravda“ sõnade järgi olevat tohtu energiaga mees.

Lisaks sellele teatatakse Berliini hästi informeeritud ringkondadest, et ka Vorošilov ei ole enam põhja sektori ülemjuhataja.

Venelaste kaotused

Nelja sõjakuu jooksul Saksa väed on vallutanud idarindel 1,5 milj. ruutkilom. maad 65 milj. elanikuga, mis on üks kolmandik Nõukogude Liidu elanikkonnast. See maaala on 6 korda suurem, kui Inglismaa ja Iirimaa kokku. Peale selle sakslaste kätte on langenud vangi 3.200.000 sõdurit ja on saadud saagiks või hävitatud 19.300 tanki, 28.000 kahurit ja 14.600 lennukit. Nõukogude Liidu 81 suurlinnast on 17 Saksa vägede hões. Vahenditult on ohustatud 9 suurlinna, nende seas Moskva, Peterburi, Harkov ja Rostov kokku 8,8 milj. elanikuga.

hoidjate kohtadele, kuid ka sinna pandi onupoegi, sest uksehoidja koht oli tulus. Ülikooli haridusega asjatundjad tulpsid väikestel kohtadel või rändasid välja. Rändasid välja Eestist, kus niigi oli inimesi vähe.“

Edasi kõneleja käsitas K. Pätsi valitsuse Eestile kahjulikku välispoliitikat ja ütles: „Kõik Saksa riigi ettepanekud, mis olid sihitud meie maa ja rahva päästmiseks ähvardavast hädahüst, lükati isikliku vaenulikkusega tagasi ja nii tuligi, mis tulemata ei võinud jääda, leping Venemaaga 1939. a.“

Andes ülevaate rahaahnitsemistest ja poliitilisest korruptsioonist (Järg 2. lehek.)

„Kui meie saame 51 prots. hääli, küll meie siis neile näitame!“ See tähendab, ühe poole rahvaga tahis tema võidelda teise poole rahva vastu.

Algas onupoja-poliitika. Kõikidel juhtivatel ja vastutavatel kohtadel olid vaid kas onupojad või rahvusvõõrad rahateenijad. Nad pidasid ennast eesõigusstatud eliitiks ja mitmel korral esitati ettepanekuid ja võeti tõsiselt kõne alla eesti aadli loomine. Konstantin Päts ütles: „Ei ole vaja mitte, et kogu eesti rahvas oleks jõukas, vaja on vaid seda, et oleks nii nagu Inglismaal, mõned kümnend aga väga rikast perekonda“. Oli päris loomulik, et nüüd enam ei hoolitsetud rahva elustandardi tõstmise eest, vaid hoolitseti selle eest, kuidas võimalikult suur teenistus langeks nende kasuks. Teenistust jagati omavahel, valitsused muudkui istusid ümber, üksikud majandusosalad jaotati korporatsioonide, perekondade vahel, kõike seda aga ilusate ja kõlavate sõnadega, mis pidid varjama neid saamamehi rahva silmis. Tööpuudus kasvas. Eesti tööline oli odavamapalgaliseks tööliseks Euroopas, nii et tööstussaaduste ümbertöötamisel ei saanud keegi nii suurt teenistust võita tööstussaadusi müües, kui tööstur Eestis.

Eesti noored ei leidnud teenistust. Keskkooli haridusega noori kandideeris sadade viisi ukse-

Õnneosaline on see, kelle varad on alles — ta peab kannatanud kaasinimesi abistama

Igaüks leiab midagi oma kodust, mida ta võib anda ERU korjajate kaudu kannatanud kaaskodanikele.

Õppetöö algus gümnaasiumides lükkub edasi kuni uue korralduseni

Õppetöö alguse, samuti õpilaste vastuvõtmise kohta gümnaasiumides on Hiridusdirektoorium teinud korralduse, et õppetöö algus gümnaasiumides lükkub edasi kuni uue korralduseni. Õpilaste vastuvõtt ja järeleksamid tulevad aga korraldada antud tähtaegadel, s. o. vastuvõtt ja katsed 25.—30. ja järeleksamid 28. ja 29. oktoobril.

Minevik ja tulevik

(Algus 1. lehek.)

meie iseseisvuse kadumisel 21. juunil, jatkas kõneleja: „Ja siis, kui juba kõik kadunud oli, kui oli juba hilja, siis kutsus Konstantin Päts 26. juunil möödunud aastal minu oma juurde ja tegi ettepaneku, minna Saksamaale ning paluda Sakra riigi valitsuselt abi, päästa, mis veel päästa on. Siis oli aga liiga hilja ja ei olnud minul enam võimalust midagi teha. Vene sõjaväed olid juba Eestis ja algas maa kommunisteerimine, meie varanduste hävitamine, meie rahva juhtivate isikute vangistamine, äraviimine, tapmine, meie vastuhakkava noorsoo hävitamine.

Kavatsus oli ainult 358.000 eestlast Eestisse jätta, kuna ülejäänute äraviimine Eestist pidi massiliselt algama augusti kuus. Kogu meie rahvas oleks sellega olnud lõplikult hävitatud.

Eesti rahvas oli täieliku hävingu äärel ja viimasel silmapilgul päästis teda Saksa rahva Juht Adolf Hitler oma sõjaväega. Eesti maa ja Eesti rahvas vabastati.

Nüüd sammume uut teed, teed tulevikku, mis on ainulaadne meie ajaloo. Meie rahvas on jälle tärnanud ja lõkkele löönud rahvuslik vaimustus, mis teeb imesid. Eesti rahvas on üks rahvustervik.

Meie ees seisab uus tulevik, uus tulevik, millesse meie sammume juba Suur-Saksamaa juhi, Adolf Hitleri, juhtimisel.

Algame seda uut teekonda tõsi-
ste tegudega ja üldise töötusega:

**Eestimaa, su mehemeel,
pole mitte surnud veel!**

A. Talpak ETK Pärnu harukontori juhatajaks

Otepää Tarvitajate Ühingu ärijuht Arnold Talpak on määratud ETK Pärnu harukontori juhata-

ARNOLD TALPAK

jaks, millisele kohale ta asub 1. novembrist. Otepää Tarvit. Ühingu teenistusest lahkub ta 28. skp.

A. Talpak määrati Otepää Tarvitajate Ühingu ärijuhiks 1. nov. 1936. a. Seega tema lahkumispäev Otepäast on ühtlasi ka tema 5-a. tegevuse tähistamise päev. A. Talpaku tegevuse ajal Otepää Tarvitajate Ühing on kujunenud majanduslikult tugevaks ettevõtteks. 11. okt. 1936. sõlmiti usaldusleping ETK-ga. See leping hakkas kehtima 1. jaan. 1937. a. Peale muu Ühing on teostanud ka oma äri-ruumide ümberehitamise ja ehitab praegu laohoonet.

Uusi ametnikke

Otepää linna kommunaalosakonnas asjaajajaks on kutsutud endine Otepää jaoskonnakohtunik Hans Priimägi. Linnvalitsuse ajutiseks kantseleiametnikuks on palgatud prl. Amanda Kruus.

Lihakauplus

Ruudolf Kriis'ile on antud luba avada Otepää linnas liha- ja toiduainete kauplus.

Surveaja rahvaluulet

Vaene kolhoosnik *)

Viisil: „Katjuša“.

Oh, ma vaene Venemaa kolhoosnik, täie täis ja ilma särgita. Saapaid jalas pole ammu näiud, pintsakust ei maksa rääkida.

Teistega ma pidin elu liitma, nüüd ma elan, nagu üksik konn — siiski pean Stalinit ma kiitma, et mu elu „heaks“ loonud on.

Punast kaltsu peame me kandma, loosungeid ja pilte vahest ka — oma viimse kopka peame andma, muidu Stalin raha ju ei saa.

Riigilaenu, obligatsioonid, need on meie töö ja vaeva palk, parteid, seltsid organisatsioonid, kus on ainsaks õpetajaks malk.

Võtaks naise, et saaks kohvipiima, sest lehma ma ei jõua pidada.

Oh ma vaene Venemaa kolhoosnik, millal saan kord vabaks jälle ma!

*) Lühem teisend „Vaesest kolhoosnikust“ ilmus „Otepää Teatajas“ nr. 14.

Pühajärve saeveski vajab
lehtpuupakkude veoks

veotöölisi

Hinnad ajakohased! Lige-
maid teateid saab saeveski
kantseleist igal tööpäeval
kella 9—15.

Saeveski juhataja.

Hellenurme jahuveski
vajab kohe

metsatöölisi

Riigihinnad. Metsalõikus Päidla palu vaht-
konnas. Teateid saab veski juurest või met-
savahilt.

Müüa 5,5 kuune

täkk-varss

(Haldma suurema täku poeg.) Teateid Ote-
pää vallamajast igapäev.

Õöl vastu teisipäeva 21. skp. sõidul Palu
veskist Pedajamäeni

kaotatud triibuline

vankritekk. Leiust palun teatada
või vaevatasu eest ära
tuua Otepäele, F. Raudsepp'a kauplusse.

Leitud väike

valge orikpõrsas

laadapäeval, 17. okt. Toitmiskulude
tasumise eest saab kätte Piiri t. 16.
L. P i k k e r.